

ומתצינן: יש לחלק בין חטאת שהיתה ראויה להקרבה, ומתה, לבין חמש חטאות שאף בחייהן לא היו ראויין להקרבה,

אמרי, אמרו בני הישיבה: **חמש חטאות המתות**, אפילו **בחייהן בדילין מנהון**, כיון דאינם עומדים להקרבה, וכל שכן לאחר מיתתן שמאוסות הן, ולא יבואו אנשים ליהנות מהן, לכן לא גזרו בהן רבנן דין מעילה,

לאפוקי הכא (53), בניגוד לחטאת כשרה **דמחיים לא בדילין מיניה**, כיון שהיתה

ראויה להקרבה, וחששו רבנן שיבואו ליהנות מהם כשמתה, לכן גזרו בה רבנן דין מעילה (54).

הגמרא חוזרת לביור דין קדשי קדשים שנשחטו בדרום, שנחלקו בהן רבה ורב יוסף, בדיעבד אם עלו, האם ירדו.

איתביה רב יוסף לרבה, רב יוסף מביא כמה משניות במסכת זבחים להקשות על דברי רבה, **חדא מגו חדא**, משנה אחת מתוך השניה, **וחדא מגו חדא**, והשלישית מתוך

54. ואף שהמשנה: "הנהנה מן החטאת וכולי" מדברת בחטאת בעלת מום, שאינה עומדת להקרבה,

מכל מקום, עומדת לפדיה ולהקריב בדמיה קרבן חטאת אחר, הילכך שייך לומר שאינה מאוסה, ולא בדילי ממנה.

ביאור דין קדשים שמתו

סיכום: קדשים שמתו, וכן חטאת שמתה, יש בהן דין מעילה מדרבנן. [אלא, לפי גירסא השניה, היה "היה אימנא" שאין מועלין בחטאת שמתה אפילו מדרבנן].

חטאות המתות, אין להם דין מעילה אפילו מדרבנן, אפילו בחייהן, אלא שחכמים גזרו עליהן איסור הנאה.

זו היא מסקנת סוגייתנו, אבל במסכת קידושין נחלקו רש"י ותוס' בדין קדשים שמתו, האם יש בהם איסור תורה ליהנות מהם.

שנינו שם במשנה, שהמקדש את האשה בחולין שנשחטו בעזרה אינה מקודשת מפני שהוא אסור בהנאה. ואמרה שם הגמרא: מנא הני מילי? אמר רבי יוחנן משום רבי מאיר: אמרה התורה: שחוט לי בשליך בשלך, מה שלי בשלך אסור אף שלך בשלי אסור. פירוש: כשם שקדשים שנשחטו חוץ לעזרה אסורים

בלי עולא סותרות המשניות זו את זו?

והביאור בפשטות הוא: לולא דברי עולא אין סתירה בין המשניות, ואפשר לפרש שמה שאמרה המשנה בחטאת כשרה שמתה שיש בה מעילה מדרבנן, הוא משום שעומדת לכפרה, חמורה קדושתה, לפיכך גזרו בה מעילה. מה שאין כן בחטאות המתות שאף בחייהן לא עמדו לכפרה, קדושתן קלה ואין בהן מעילה אף מדרבנן. וחילוק זה בין קדושה חמורה לקלה, פשוט הוא מאוד לבאר גזירות חכמים, מתי גזרו ומתי לא גזרו, אבל על עולא קשה, מפני שהוא מחדש לחלק בין בדילי ללא בדילי, ומחדש שקדשים שמתו יש להם מעילה מפני שלא בדילין מהם בחייהם. ועוד מחדש עולא [לפי גירסא השניה] שבחטאת עלה על הדעת לומר, שמכיון שבאה לכפרה ובדילין ממנה, לא גזרו בה מעילה, וחידשה המשנה שבכל זאת יש בה מעילה,

ואם כן, קשה על עולא למה בחטאות המתות שגם הם היו באים לכפרה לפני שנפסלו, ואין בהן מעילה?

משנת רבי יעקב. [אבל לפי גירסא ראשונה לא מתורץ].